

NORGES HØYESTERETT

Den 5. april 2016 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Indreberg, Matheson og Kallerud i

HR-2016-00714-U, (sak nr. 2016/547), straffesak, anke over dom:

A (advokat Vidar Zahl Arntzen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens dom for overtredelse av straffeloven 1902 § 229 første straffalternativ, jf. § 232. Grunnlaget for domfellelsen var at A om natten lørdag 20. juli 2013 stakk en kamerat i brystet med kniv under opphold i en gamme.
- (2) Øst-Finnmark tingrett avsa 28. november 2014 dom med slik domsslutning:
 - "1. A, født 00.00.1955, frifinnes.
 2. Saksomkostninger idømmes ikke."
- (3) Påtalemyndigheten anket til lagmannsretten over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet.
- (4) Hålogaland lagmannsrett avsa 4. desember 2015 dom med slik domsslutning:
 - "1. A, født 00.00.1955, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 229 første straffalternativ, jf. straffeloven (1902) § 232, til fengsel i 8 – åtte – måneder, hvorav 3 – tre – måneder utsettes med en prøvetid på 2 – to – år, jf. straffeloven (1902) §§ 52–54. Til fradrag i den ubetingete del av straffen kommer utholdt varetekt med 4 – fire – dager.
 2. A, født 00.00.1955, dømmes til å tåle inndragning av en martiini kniv til staten, jf. straffeloven (1902) § 35.

3. **A, født 00.00. 1955, dømmes til å betale 9 986 – nitusennihundreogåttiseks – kroner i erstatning til B innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen.**
4. **A, født 00.00.1955, dømmes til å betale 50 000 – femtitusen – kroner i oppreisning til B innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen.**
5. **A, født 00.00.1955, dømmes til å betale 6 000 – sekstusen – kroner i saksomkostninger til det offentlige."**

- (5) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder blant annet lovanvendelsen under skyldspørsmålet, saksbehandlingen og straffutmålingen. Han har også begjært ny behandling av de sivile kravene. A har blant annet anført at lagmannsretten har lagt til grunn et for lavt beviskrav, at det var en saksbehandlingsfeil at ikke begge polititjenestemennene som var til stede under pågripelsen av ham ble innkalt til ankeforhandlingen og at straffen er for streng.
- (6) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle, og påstått anken nektet fremmet.
- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A ble frifunnet i tingretten for det forhold han nå er dømt for i lagmannsretten. Han har dermed ankerett i medhold av straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum sammenholdt med andre ledd andre punktum. Anken kan da bare nektes fremmet dersom ankeutvalget ved en begrunnet beslutning finner det klart at den ikke kan føre frem.
- (8) Det er ingen holdepunkter for at lagmannsretten ikke har latt all rimelig og fornuftig tvil komme tiltalte til gode, og anførselen om at lagmannsretten har lagt til grunn et for lavt beviskrav kan klart ikke føre frem.
- (9) Den anførte saksbehandlingsfeilen gjelder at en av de to polititjenestemennene som pågrep domfelte, ble avhørt per telefon, ikke ved personlig fremmøte i retten. Det sentrale, og omtvistede, forhold knyttet til tjenestemennenes forklaring var om A hadde sin kniv – som det ble lagt til grunn at forårsaket skaden på fornærmede – i beltet da han ble pågrepet. Ankeutvalget finner det klart at det her ikke foreligger noen saksbehandlingsfeil. Den andre tjenestemannen ble ført som ordinært vitne og det ble fremlagt en beslagsrapport som samsvarte med begge tjenestemennenes forklaring. Det er ikke tvilsomt at vilkårene etter straffeprosessloven § 109 a for å foreta fjernavhør her var til stede, jf. Rt. 2014 side 1292 avsnitt 18 flg.
- (10) Utvalget tilføyer at det kan se ut til at lagmannsretten ved gjengivelsen av polititjenestemennenes forklaring har forvekslet en av tjenestemennenes navn. Dette kan ikke ha hatt noen betydning for bevisvurderingen.
- (11) A har også anført at den straff lagmannsretten fastsatte – fengsel i åtte måneder hvorav tre måneder betinget – er for streng. Han har særlig vist til personlige forhold blant annet knyttet til økonomiske konsekvenser for ham og ektefellen av soning i fengsel.
- (12) Lagmannsrettens begrunnelse for fastsettelse av straffen var denne:

"Ved den nærmere vurdering av straffens lengde i nærværende sak har lagmannsretten tatt utgangspunkt i at stikket rent faktisk ga begrenset skade. I vurderingen som er avgitt av den sakkyndige, professor dr. med. Lars Uhlin-Hansen, er det angitt at blødningen fra såret ville stoppet av seg selv etter en tid og at stikket ikke hadde rammet vitale organer eller store

blodkar. Samtidig legger lagmannsretten i skjerpende retning vekt på at handlingen var nær ved å kunne gi fatale konsekvenser. Den sakkyndige har i sin vurdering gitt uttrykk for at det 'synes som en tilfeldighet at stikket ikke gikk gjennom en bryst- eller bukvegg. Dersom det hadde skjedd, kunne bl.a. hjertet, underlappen av venstre lunge eller milten blitt rammet. Skade på noen av disse organene kunne medført døden.'

Lagmannsretten finner det videre skjerpende at legemsbeskadigelsen ble gjennomført helt uprovosert og på et øde sted hvor hjelp vanskelig kunne oppnås raskt. Det taler også mot tiltalte under straffeutmålingen at han ikke bidro noe til å hjelpe B etter knivstikket.

Lagmannsretten har etter dette kommet til at straffen i utgangspunktet bør settes til åtte måneders fengsel.

I formildende retning vektlegger lagmannsretten at saken har blitt gammel uten at tiltalte kan klandres for dette. Aktor opplyste at saken var ferdig etterforsket av politiet 16. oktober 2013. Først 13. januar 2014 ble tiltale oversendt retten med anmodning om beramming av hovedforhandling. Saken, som først var berammet til 13. juni 2014, ble utsatt da det viste seg at verken stevning eller tiltale var oversatt til finsk. Hovedforhandling i tingretten ble derfor først gjennomført 18. november 2014. Også ankeforberedelsen for lagmannsretten har tatt lenger tid enn vanlig, hvilket skyldes hensynet til oversetting av dom og korrekt forkynnelse.

Lagmannsretten har etter dette kommet til at straffen passende kan settes, i samsvar med aktors påstand, til åtte måneders fengsel hvorav tre måneder gjøres betinget i en prøvetid på to år."

- (13) Ankeutvalget slutter seg til lagmannsrettens vurderinger. For så vidt gjelder det alminnelige straffenivået vises til HR-2011-564-U hvor utvalget fant at syv måneders fengsel klart ikke var for strengt for en noe mindre alvorlig legemsbeskadigelse enn i saken her.
- (14) Utvalget finner det etter dette klart at anken ikke vil føre frem, og at den derfor bør nektes fremmet.
- (15) Når anken over straffekravet nektes fremmet, skal det ikke tas stilling til begjæring om ny behandling av de sivile kravene, jf. forutsetningsvis straffeprosessloven § 434 syvende ledd.
- (16) Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING :

Anken over straffekravet tillates ikke fremmet.

Wilhelm Matheson
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Riktig utskrift: